

VRTILJAK

Tülin Kozikoglu

UVODNA AKTIVNOST

Mlade vprašajte, kaj menijo o zgodbi in kaj jim je bilo najbolj všeč v slikanici.

Narišejo naj svoj vrtiljak sveta! Vprašajte jih, kdo vse bi se na njem vozil in kaj vse bi vozili? Kaj bi bilo nad in kaj pod njimi?

Iz papirja naj izdelajo deklico in dečka. Na zadnjo stran naj napišejo, kakšne so njune sanje, kaj si želita ...

Izdelajo naj plakat z glavnimi sporočili, ki so se jim utrile med prebiranjem.

VEŠ?

Vse več držav, tudi v Evropi, želi omejiti pravico ljudi, da bi zaprosili za mednarodno zaščito (azil), pa čeprav je to ena temeljnih človekovih pravic. Zapisana je v Splošni deklaraciji človekovih pravic in posebej urejena v Ženevski konvenciji iz leta 1951, ki je bila sprejeta po drugi svetovni vojni.

V času druge svetovne vojne so države zavračale sprejem beguncev, med katerimi so bili mnogi judovskega porekla, ki so pred grožnjo nacističnih koncentracijskih taborišč in smrti bežali iz Evrope. V tej vojni je umrlo več kot 50 milijonov ljudi; zgolj zato, ker so bili judi_nje, je bilo umorjenih okoli 6 milijonov ljudi.

Na evropskem ozemlju so morali ljudje množično bežati iz Bosne in Hercegovine v začetku 90. let 20. stoletja, ko se je odvijal krvavi del vojn ob razpadu Jugoslavije. Danes so ljudje prisiljeni v beg iz Ukrajine, ki jo je napadla Rusija.

Evropske države, med njimi tudi Slovenija, omejujejo, kolikim ljudem bodo podelile status begunk in beguncev. Še zlasti je omejevanje usmerjeno na ljudi iz neevropskih delov sveta.

Ilustrator: Hüseyin Sönmezay

Če mladi želijo, lahko delijo svoje izdelke na profilu Amnesty na Instagramu: AmnestySlovenia. Dodajo naj #amnestysi in #nocknjige

Razprava

Kako se zgodbi deklice in dečka razlikujeta?

Kaj predstavlja vrtiljak?

Zakaj je moral deček bežati iz svoje države? Poznate še kakšen drug primer?

Kateri so po mnenju mladih glavni razlogi, zakaj ljudje bežijo z domov?

*Za bolj poglobljen pogovor glede tega vprašanja: Kateri razlogi, zaradi katerih ljudje bežijo, so trenutno priznani kot utemeljeni, da se jim v drugi državi podeli mednarodno zaščito (torej azil)?**

Kako se počutijo tujci, ko pridejo v drugo državo? Kako jih običajno sprejme okolica? Kaj lahko naredimo mi, da bi se vsak počutil dobrodošlega?

Kaj mladi menijo o misli: »Vsak človek, ki ga še ne poznaš, je morda tvoj novi najboljši prijatelj«? Je to lahko dobro vodilo, kako gledati na svet in pristopati do soljudi?

Katere različne človekove pravice so obravnavane v knjigi?

**(Odgovor: Vojna, preteklo preganjanje ali utemeljen strah pred preganjanjem, nečloveškim in okrutnim ravnanjem zaradi rase, vere, narodnosti, političnega prepričanja ali pripadnosti določeni družbeni skupini.)*

VEŠ?

Po oceni Agencije Združenih narodov za begunce je bilo sredi leta 2022 na svetu 103 milijone ljudi, ki so bili prisiljeni zapustiti svoje domove. 53 milijonov jih živi razseljenih v svoji državi; drugi so morali zbežati v druge. Evropa, Amerika, Kanada, Avstralija in Nova Zelandija sprejmejo manj kot četrtino vseh ljudi po svetu, ki potrebujejo zaščito.

Status begunca oz. mednarodna zaščita pomeni, da ima oseba pravico bivati v državi, ki ji ponudi zaščito, se tam šolati, delati in da je glede možnosti normalnega življenja čim bolj izenačena z ostalimi prebivalci_kami te države.